Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2018 (K 6/2018 vp)

LAKIVALIOKUNTA 25.4.2018

OIKEUTTA IHNMISKAUPAN UHREILLE - YHDENVERTAISUUSVALTUUTETTU KANSALLISENA IHMISKAUPPARAPORTOIJANA

IHMISKAUPPARAPORTOIJAN TEHTÄVÄ

Yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain mukaan yhdenvertaisuusvaltuutettu toimii kansallisena ihmiskaupparaportoijana. Kansallinen ihmiskaupparaportointi lisättiin valtuutetun (ent. vähemmistövaltuutettu) tehtäviin 1.1.2009. Valtuutettu seuraa ihmiskauppaan liittyviä ilmiöitä, laatii ja teettää ihmiskauppaa ja siihen liittyviä ilmiöitä koskevia selvityksiä sekä seuraa toimialallaan Suomen kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden noudattamista ja lainsäädännön toimivuutta. Valtuutettu voi myös antaa oikeudellista neuvontaa ja poikkeuksellisesti avustaa ihmiskaupan uhreja oikeudessa. Valtuutetulla on ihmiskaupparaportoijana laajat tiedonsaantioikeudet.

Valtuutetulla on ihmiskaupparaportoijana hyvin laaja toimenkuva, joka ulottuu viranomaisten ja muiden ihmiskauppaan liittyviä tehtäviä hoitavien toiminnan seurannasta aina kansainväliseen yhteistyöhön. Seurantatyö liittyy esimerkiksi ihmiskauppaa koskevien kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden noudattamiseen ja kansallisen lainsäädännön toimivuuteen. Valtuutetulla on raportoijana velvollisuus antaa kertomus ihmiskaupasta ja siihen liittyvistä ilmiöistä määräajoin valtioneuvostolle ja eduskunnalle. Lisäksi valtuutettu seuraa tilannetta jatkuvasti, antaa ihmiskauppaan liittyviä tehtäviä hoitaville tahoille neuvoja, ehdotuksia ja suosituksia sekä ottaa kantaa ihmiskaupan vastaisessa toiminnassa havaitsemiinsa puutteisiin myös kertomusten ja selvitysten ulkopuolella.

Aloittaessaan kansallisena ihmiskaupparaportoijana vuonna 2009 valtuutettu selvitti, mitä Suomessa tiedetään ihmiskaupasta, miten laajasta rikollisuuden muodosta ihmiskaupasta Suomen oloissa on kysymys, miten hyvin viranomaiset tunnistavat ihmiskauppaa ja miten ihmiskaupan uhrien kansainvälisiin sopimuksiin, EU-oikeuteen ja Suomen lainsäädäntöön perustuvat oikeudet toteutuvat. Ensimmäisessä ihmiskauppakertomuksessaan eduskunnalle vuonna 2010 valtuutettu totesi, että Suomen ihmiskaupan vastaisen toiminnan suurin haaste on ihmiskaupan uhrien tunnistaminen: ihmiskaupan uhreja ei välttämättä tunnistettu joko lainkaan tai heitä ei tunnistettu nimenomaan ihmiskaupan vaan jonkun muun rikoksen uhreiksi. Valtuutettu raportoi, että tunnistamattomuuden seurauksena ihmiskaupan uhrien oikeudet eivät toteudu ja ihmiskauppaan syyllistyneiden rikosvastuuseen asettaminen ja ihmiskaupan ehkäiseminen vaikeutuvat.

Vuonna 2006 toimintansa aloittaneeseen ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään ohjautui alkuaikoina vuosittain vain muutamia henkilöitä. Lainvoimaisia ihmiskauppatuomioita oli annettu siihen mennessä vain yksi. Sittemmin tilanne on muuttunut. Ihmiskaupan vastainen toiminta on kehittynyt Suomessa pitkäjänteisen työn seurauksena. Ihmiskauppaa tunnistetaan selvästi paremmin ja rikosvastuu toteutuu aiempaa useammin. Vaikka suuri osa tunnistetuista ihmiskaupan uhreista on ulkomaalaistaustaisia, tunnistetaan Suomessa nykyään myös maan sisäistä ihmiskauppaa, jossa sekä uhrit että tekijät ovat Suomen kansalaisia. Suomalaisia naisia ja tyttöjä viedään myös ulkomaille seksuaalisen hyväksikäytön uhreiksi. Eräässä tällaisessa asiassa valtuutettu toimii parhaillaan uhrien oikeudenkäyntiavustajana.

Valtuutettu on aikaisemmissa kertomuksissaan eduskunnalle arvioinut muun muassa rikoslain ihmiskauppasäännösten soveltamista ja tulkintaa. Kertomuksessa annettujen suositusten perusteella eduskunta on velvoittanut valtioneuvoston valmistelemaan lainmuutoksia, joiden ensisijaisena tarkoituksena on ollut parantaa ihmiskaupan tunnistamista rikosprosessissa ja edistää rikosvastuun toteuttamista ihmiskauppaan syyllistyneitä vastaan

Tämän kertomuksen keskiössä on ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan lainsäädännön toimivuus. Toimiva ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä on tehokkaan ihmiskaupan vastaisen toiminnan edellytys. Rikosvastuun toteutuminen edellyttää sitä, että valtiolla on tarjota ihmiskaupan uhreille apua ja suojelua rikoksentekijöitä vastaan.

VALTUUTETTU KANSALLISENA IHMISKAUPPARAPORTOIJANA JA YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA

Kuvassa joitain esimerkkejä ihmiskaupparaportoijan yhteistyöstä eri toimijoiden kanssa.

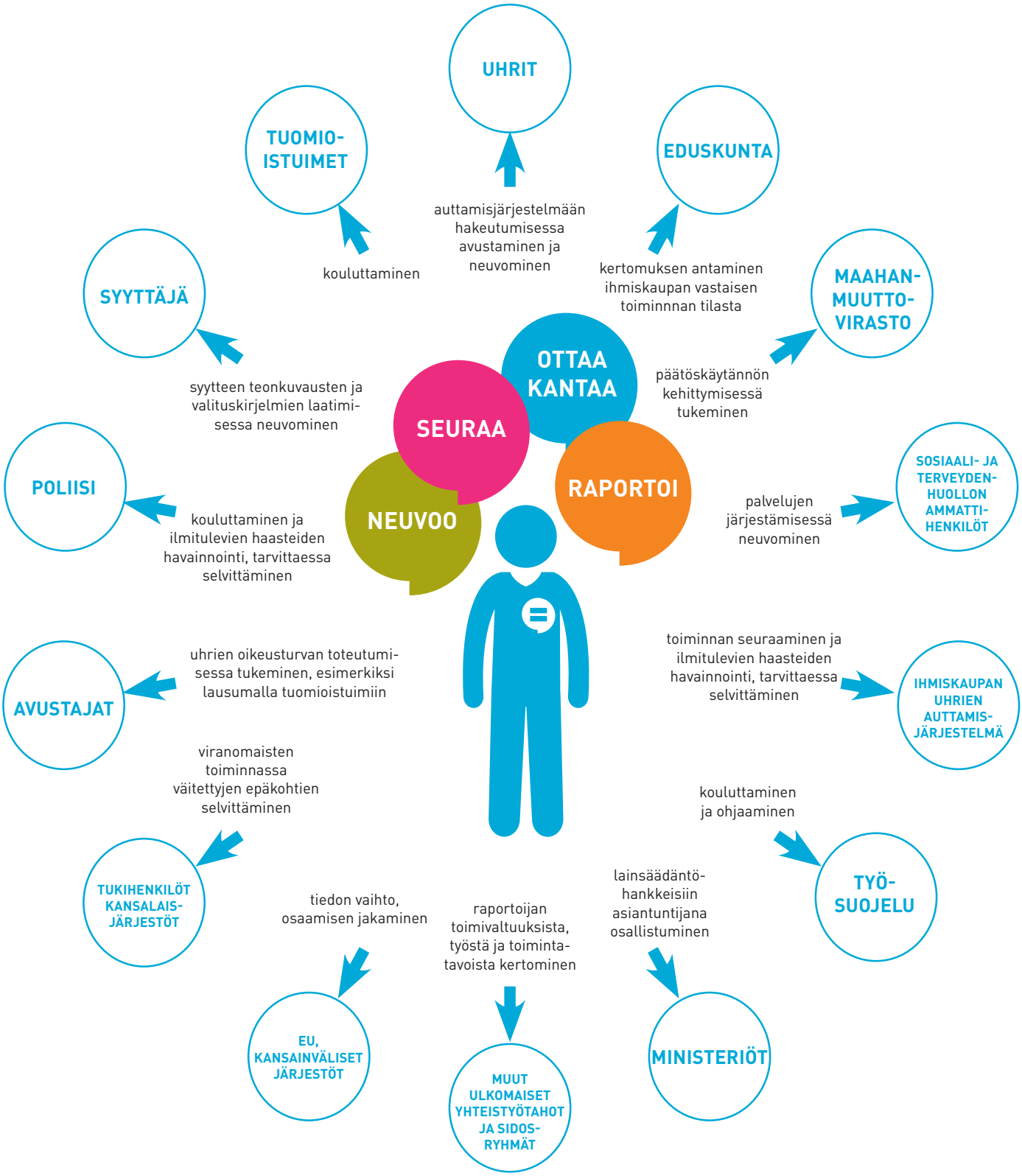

Lisäksi nostetaan esiin kaksi muuta viimeisen neljän vuoden aikana ilmitullutta merkittävää kehityskohdetta. Ensimmäinen liittyy ulkomaalaislakiin ja toinen ihmiskaupan vastaisen toiminnan koordinaatioon. Valtuutettu on vuonna 2016 selvittänyt ulkomaalaislain soveltamista, ihmiskaupan uhriksi joutumisen merkitystä turvapaikka- ja oleskelulupaprosessissa sekä valtion vastuuta ehkäistä uudelleen uhriksi joutumista. Selvityksen perusteella annetaan suosituksia ulkomaalaislain muuttamiseksi. Lopuksi arvioidaan vuonna 2014 toimintansa aloittaneen ihmiskaupan vastaisen toiminnan koordinaatiorakenteen tuloksia ja annetaan suosituksia toiminnan vahvistamiseksi.

TOIMINTAEDELLYTYKSET

Yhdenvertaisuusvaltuutettu tekee kiinteätä yhteistyötä poliisien, syyttäjien ja muiden viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja uhreja avustavien lakimiesten kanssa paitsi yksilötasolla myös laajemmalla rakenteellisella tasolla. Valtuutettu on tehnyt selvityksiä, osallistunut lainsäädäntö- ja kehittämishankkeisiin, kouluttanut, puuttunut yksittäisissä ihmiskauppatapauksissa ilmenneisiin epäkohtiin sekä antanut ohjeita, ehdotuksia, lausuntoja ja suosituksia ihmiskaupan vastaisen toiminnan kehittämiseksi ja uhrien oikeuksien edistämiseksi. Lisäksi valtuutettu on tehnyt tiivistä kansainvälistä yhteistyötä, jonka tarkoituksena on ollut vaihtaa tietoja ja näkemyksiä toimivasta ja tehokkaasta ihmiskaupan vastaisesta työstä. Valtuutettu on vuosien aikana saanut osakseen kansainvälistä kiinnostusta. Monissa kansainvälisissä järjestöissä pidetään Suomen itsenäiseen ja riippumattomaan viranomaiseen perustuvaa mallia tavoiteltavana tapana järjestää kansallinen ihmiskaupparaportointi.

Ihmiskaupan parempi tunnistaminen ja ihmiskaupan vastaisen toiminnan kehittyminen näkyy valtuutetun toimistossa asiakas- ja viranomaisyhteydenottojen selvänä lisääntymisenä. Nykyiset resurssit eivät työmäärän lisääntyessä enää riitä vastaamaan ihmiskaupan vastaisen työn parissa toimivien tahojen tiedon ja tuen tarpeisiin etenkin, kun valtuutettu pyrkii samalla turvaamaan laadukkaan selvitys- ja tutkimustoiminnan. Selvitysten teettäminen on yksi valtuutetun tehtävistä. Kohdennettua tietoa tarvitaan päätöksenteon tueksi ja ihmiskaupan vastaisen toiminnan rakenteiden ja lainsäädännön kehittämiseksi. Myös tähän kertomukseen sisältyvä selvityshanke on rahoitettu valtioneuvoston erillisrahoituksella (VN TEAS).

Käytettävissä olevien vähäisten resurssien vuoksi valtuutettu voi vain hyvin harvoin käyttää lakisääteistä mahdollisuuttaan avustaa mahdollista ihmiskaupan uhria oikeuksien turvaamisessa. Ihmiskauppaa koskevat esitutkinnat ja oikeuskäsittelyt ovat usein laajoja, pitkäkestoisia ja asiallisesti vaativia jo siitä syystä, että rikoslain tunnusmerkistöjä koskeva oikeuskäytäntö on edelleen vähäistä ja lainsäädäntö tuoretta. Valtuutetun asiantuntemuksella voisi olla nykyistä enemmän käyttöä siitä syystä, että ihmiskauppakysymyksiin erikoistuneita lakimiehiä on edelleen vähän ja osaaminen monin paikoin heikkoa. Valtuutettu saa ihmiskaupan uhreilta säännöllisesti pyyntöjä avustaa heitä rikosprosessissa, mutta valtuutettu ei resurssien vähäisyyden vuoksi voi avustamiseen ryhtyä.

Valtuutetun ihmiskaupparaportointiin tulee osoittaa riittävät resurssit, jotta valtuutettu voi myös jatkossa tuottaa analysoitua tietoa päätöksenteon tueksi sekä tarvittaessa avustaa ihmiskaupan uhreja heidän oikeuksiensa turvaamisessa esimerkiksi rikosprosessissa.

Toisaalta haasteena ihmiskaupparaportoinnin toimintaedellytysten kohdalla näyttäytyy valtuutetun tiedonsaantioikeus. Eduskunta on pitänyt kansallisena ihmiskaupparaportoijana toimivan valtuutetun tiedonsaantioikeuksia tärkeinä (TyVM 15/2008 vp, TyVM 16/2014 vp). Käytännössä tiedonsaanti erityisesti joiltakin esitutkintaviranomaisilta ja kuntien sosiaali- ja terveystoimelta on osoittautunut paikoin ongelmalliseksi. Kyse on ollut tilanteista, joissa valtuutettu on pitänyt tärkeänä selvittää, ovatko esitutkintaviranomaiset noudattaneet heitä koskevaa lainsäädäntöä ja kansainvälisiä velvoitteita. Joidenkin kuntien terveysviranomaiset ovat puolestaan kieltäytyneet toimittamasta valtuutetulle tarvittavia tietoja, joiden perusteella olisi voitu arvioida sitä, miten ihmiskaupan uhrien oikeus saada ns. vastaanottolain mukaisia palveluja kunnissa toteutuu.

Laaja tiedonsaantioikeus osaltaan turvaa valtuutetun toiminnan tehokkuuden, luotettavuuden ja vaikuttavuuden. Tiedonsaantioikeus on edellytys sille, että valtuutettu voi täyttää lakiin perustuvat velvoitteensa kansallisena ihmiskaupparaportoijana.

IHMISKAUPAN VASTAISEN TOIMINNAN KEHITYS SUOMESSA

• EU:n puitepäätös ihmiskaupan torjunnasta (2002/629/YOS)	**2002**					
• EU:n direktiivi ihmiskaupan uhrien ulkomaalaisoikeudellisesta asemasta (2004/81/EY) • Ihmiskauppa säädetään rangaistavaksi teoksi	**2004**					
• Ensimmäinen ihmiskaupan vastainen toimintasuunnitelma hyväksytään	**2005**		2			
• Suomi liittyy Palermon ihmiskauppalisäpöytäkirjaan (SopS 70-71/2006) • Ulkomaalaislakiin lisätään säännökset ihmiskaupan uhrien oleskeluluvasta ja harkinta-ajasta (ulkomaalaislain muutokset) • Käräjäoikeus antaa ensimmäisen ihmiskauppatuomionsa	**2006**		4		7	
• Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä aloittaa toimintansa • Hovioikeus antaa ensimmäisen ihmiskauppatuomionsa	**2007**		3		0	
• Ihmiskaupan vastainen tarkennettu toimintasuunnitelma annetaan	**2008**		6		5	
• Vähemmistövaltuutettu (nyk. yhdenvertaisuusvaltuutettu) aloittaa kansallisena ihmiskaupparaportoijana • **Valtuutetun** yhteistyö ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän kanssa alkaa	**2009**	14	3		0	
• **Valtuutettu** antaa ensimmäisen kertomuksensa eduskunnalle • **Valtuutetun** yhteistyö poliisin kanssa tiivistyy	**2010**	23	13	2	0	
• EU:n ihmiskauppadirektiivi (2011/36/EU) • **Valtuutetun suositus:** oikeusministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan rikoslain muutoksia • **Valtuutetun** yhteistyö Maahanmuuttoviraston kanssa tiivistyy • **Valtuutetun** yhteistyö työsuojeluhallinnon kanssa tiivistyy	**2011**	80	30	3	1	
• Suomi liittyy Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaista toimintaa koskevaan yleissopimukseen (SopS 43-44/2012) • **Valtuutetun suositus:** sisäministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan ehdotusta ihmiskauppaa koskevan erityislain säätämiseksi • Poliisi antaa ohjeen ihmiskaupparikosten tutkinnasta • **Valtuutetun suositus:** työsuojeluhallinto antaa ohjeen ihmiskaupan tunnistamisesta ja uhrien auttamisjärjestelmään ohjaamisesta	**2012**	88	25	7	7	15
• **Valtuutetun suositus:** sisäministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan ihmiskaupan vastaisen toiminnan koordinaation järjestämistä valtioneuvostossa • **Valtuutettu** antaa kertomuksensa Suomen ihmiskaupan vastaisen toiminnan yhteensopivuudesta Euroopan neuvoston ihmiskauppayleissopimuksen kanssa	**2013**	108	21	7	4	11
• **Valtuutetun suositus:** valtioneuvoston ihmiskaupan vastaisen toiminnan koordinaattori aloittaa toimintansa • Euroopan neuvoston ihmiskauppayleissopimuksen täytäntöönpanoa seuraava valvontaelin GRETA vierailee ensimmäistä kertaa Suomessa • **Valtuutettu** antaa toisen kertomuksensa eduskunnalle • Korkein oikeus antaa ensimmäisen ihmiskauppatuomionsa	**2014**	85	20	5	0	26
• **Valtuutetun suositus:** lainmuutokset rikoslakiin ja ihmiskaupan uhrien auttamista koskevaan lakiin tulevat voimaan • GRETAn suositukset annetaan Suomelle	**2015**	88	30	7	7	11
• **Valtuutettu** julkaisee selvityksensä ulkomaalaislain soveltamiskäytännöstä ihmiskaupan uhrien kohdalla	**2016**	167	72	8	6	17
• **Valtuutetun suositus:** maahanmuuttovirasto uudistaa käytäntöjään ihmiskaupan uhrien oleskelulupahakemusten käsittelyssä	**2017**	245	71	5	*	18

kpl/vuosi = Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän asiakasmäärät

kpl/vuosi = Tutkitut rikokset rikosnimikkeellä ihmiskauppa

kpl/vuosi = Nostetut syytteet rikosnimikkeellä ihmiskauppa

kpl/vuosi = Tuomitut rikosnimikkeellä ihmiskauppa (lähde: Tilastokeskus)

kpl/vuosi = Myönnetyt turvapaikat ja oleskeluluvat ihmiskaupan uhreille.

* = *Vuonna 2017 annettujen ihmiskauppatuomioiden määrä ei vielä tiedossa*

JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on raportointikaudella tehnyt kaksi selvitystä ihmiskaupan uhrien oikeuksien toteutumisesta. Ensinnäkin yhdenvertaisuusvaltuutettu toteutti yhteistyössä Euroopan kriminaalipolitiikan instituutin Heunin kanssa valtioneuvoston rahoittaman (VN-TEAS) selvityksen. Tarkoituksena oli selvittää, miten viranomaiset soveltavat ihmiskaupan uhrien auttamista koskevia vastaanottolain säännöksiä sekä sitä, miten ihmiskaupan uhrien oikeus saada apua Suomessa toteutuu. Selvityksen perusteella haasteet ihmiskaupan uhrien auttamisessa liittyvät pääasiassa kolmeen keskeiseen seikkaan: ihmiskaupan uhrien auttamiseen kuntien sosiaali- ja terveystoimessa, auttamisen ja rikosprosessin väliseen kiinteään yhteyteen sekä kansalaisjärjestöjen rajallisiin toimintaedellytyksiin ihmiskaupan uhrien tunnistajina ja auttajina.

Selvityksen mukaan Joutsenon vastaanottokeskus tekee hyvää asiakastyötä ja hyvää yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa. Myös kunnissa uhreja autetaan korkealla ammattietiikalla. Selvityksestä tuli kuitenkin esille, ettei auttamisjärjestelmän tarjoama viranomaisapu tavoita kaikkia apua tarvitsevia ihmiskaupan uhreja. Erityisen haasteellinen tilanne on kunnissa. Kuntien sosiaali- ja terveystoimi ei tunne ihmiskaupan uhrien auttamista koskevaa vastaanottolakia, eikä sosiaali- ja terveysministeriö ole ohjeistanut kuntia lain soveltamisesta. Seurauksena ihmiskaupan uhrit eivät aina saa palveluja, joihin he lain mukaan olisivat oikeutettuja. Uhrien joukossa on myös valtaväestöön kuuluvia Suomen kansalaisia.

Selvitys myös osoittaa, että Suomessa on henkilöitä, jotka eivät ihmiskauppaan liittyvästä avuntarpeesta huolimatta saa ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmästä riittävää apua. He eivät joko ohjaudu tai pääse viranomaisavun piiriin. Jotkut uhreista poistetaan auttamisjärjestelmästä esimerkiksi rikosnimikkeen muuttumisen vuoksi. Osa ihmiskaupan uhreista ei edes hae viranomaisavun piiriin. Auttamisjärjestelmään ei esimerkiksi esitetä juuri lainkaan sellaisia seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi joutuneita henkilöitä, jotka olisivat joutuneet ihmiskaupan uhreiksi Suomessa.

Selvityksen mukaan yksi keskeinen syy avun piiriin ohjautumattomuuteen on lainsäädännön ja sen soveltamisen seurauksena syntynyt vahva kytkös ihmiskaupan uhrien auttamisen ja rikosprosessin välillä. Selvityksen mukaan kytkös näyttää vahvistuneen vuonna 2015 voimaan tulleen lainmuutoksen myötä. Ihmiskaupan uhrien auttaminen ja rikosprosessi on lainsäädännön ja sen soveltamisen kautta sidottu yhteen tavalla, joka on ongelmallista Suomea sitovan kansainvälisen ja EU-oikeuden valossa. Erityisen haasteellinen oikeustila on niiden uhrien osalta, jotka ovat suomalaisia tai joilla on oikeus oleskella maassa.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun tekemä ulkomaalaislain soveltamiskäytäntöä Maahanmuuttovirastossa koskeva selvitys vuodelta 2016 herätti kysymyksiä hyvän hallinnon mukaisuudesta. herätti kysymyksiä hyvän hallinnon mukaisuudesta. Selvityksen mukaan viraston ulkomaalaislain soveltamiskäytäntö oli osin ennakoimatonta ja epäjohdonmukaista. Selvitys myös osoitti, että kynnys myöntää ihmiskaupan uhrille jatkuva oleskelulupa on asettunut hyvin korkealle, ja edellytykset vastaavat lähes kansainvälisen suojelun vaatimuksia. Maahanmuuttovirasto ei myöskään ollut päätöksenteossaan riittävästi arvioinut hakijan riskiä joutua uudelleen ihmiskaupan uhriksi maastapoistamisen jälkeen, vaikka tämä on Suomen kansainvälisoikeudellinen velvoite. Valtuutettu on seurantatoimessaan havainnut haasteita myös tilapäisen rikosperustaisen uhriluvan harkinnassa.

Sisäministeriön poliisiosastolla vuonna 2014 toimintansa aloittanut ihmiskaupan vastaisen toiminnan koordinaatiorakenne ei nykyisellään näytä vastaavan alkuperäistä tarkoitustaan. Vaikka ihmiskaupan vastaisen toiminnan poikkihallinnollinen koordinaatio olisi tärkeää, ei koordinaatiorakenne ole toistaiseksi kyennyt riittävästi käsittelemään tai ratkaisemaan ihmiskaupan vastaisessa toiminnassa olevia käytännön haasteita tai edistämään viranomaisten yhteistyötä ja tiedonkulkua. Valtuutetun saaman tiedon mukaan sisäministeriön tarkoituksena on teettää koordinaatiorakenteesta ulkopuolinen selvitys kevään 2018 aikana.

Ihmiskaupan vastainen toiminta on kehittynyt selvästi viime vuosina Suomessa. Ihmiskaupan tunnistaminen on parantunut, oikeuskäytäntö on kehittynyt ja

ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmästä on tullut tärkeä yhteistyökumppani monille viranomaisille ja kansalaisjärjestöille. Ihmiskaupan parempi tunnistaminen ja ihmiskaupan vastaisen toiminnan kehittyminen näkyvät valtuutetun toimistossa asiakas- ja viranomaisyhteydenottojen lisääntymisenä. Nykyiset resurssit eivät työmäärän lisääntyessä riitä vastaamaan ihmiskaupan vastaisen työn parissa toimivien tahojen tiedon ja tuen tarpeisiin etenkin, kun valtuutettu pyrkii samalla turvaamaan laadukkaan selvitys- ja tutkimustoiminnan. Valtuutetun toimintaedellytyksiä kansallisena ihmiskaupparaportoijana tulee parantaa.

Yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain mukaan valtuutettu on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, jonka toimivalta ja tiedonsaantioikeus ovat laajat. Laaja tiedonsaantioikeus osaltaan turvaa valtuutetun toiminnan tehokkuuden, luotettavuuden ja vaikuttavuuden. Laajasta tiedonsaantioikeudesta huolimatta valtuutetun tiedonsaantioikeus on joissakin tilanteissa kiistetty, eikä valtuutettu ole aina pyytäessään saanut tehtävänsä hoitamiseksi tarvittavaa tietoa muilta viranomaisilta. Valtuutetun tiedonsaantioikeus tulee jatkossakin turvata.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu esittää eduskunnalle:

SUOSITUS 7:
SELKIYTETÄÄN IHMISKAUPAN UHRIEN AUTTAMISTA KOSKEVAA LAINSÄÄDÄNTÖÄ
Ihmiskaupan uhrien erityisasemaa palveluiden saajina parannettaisiin esimerkiksi säätämällä erillislaki sosiaali- ja terveysministeriön johdolla tai sisällyttämällä ihmiskaupan uhrien erityisasema ja oikeus auttamistoimiin sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevaan yleislainsäädäntöön ja turvaamalla sosiaali- ja terveystoimen riittävä ohjaus.

Ihmiskaupan uhrien auttamisen ja rikosprosessin kytköstä heikennettäisiin siten, että lainsäädäntö ja sen soveltaminen olisivat nykyistä paremmin sopusoinnussa Suomea sitovan kansainvälisen ja EU-oikeuden kanssa.

Auttamisen uhrilähtöisyyttä vahvistettaisiin, jotta erityisen haavoittuvassa asemassa olevat ihmiskaupan uhrit ohjautuisivat nykyistä useammin ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään.

SUOSITUS 8:
VALMISTELLAAN ULKOMAALAISLAKIA KOSKEVAT LAINMUUTOKSET IHMISKAUPAN UHRIEN OLESKELULUVISTA
Ihmiskaupan uhrin jatkuvaluonteisen oleskeluluvan perusteita muutettaisiin siten, että oleskeluluvan saamiseksi riittää uhrin ”haavoittuva asema” nykyisen ”erityisen haavoittuvan aseman” sijaan.

Arvioitaisiin mahdolliset muutostarpeet myös tilapäiseen ihmiskaupan uhrin oleskelulupaan.

SUOSITUS 9:
VALMISTELLAAN LAINMUUTOS TYÖSUOJELUVIRANOMAISEN TOIMIVALLAN LAAJENTAMISEKSI IHMISKAUPPARIKOKSIIN
Muutettaisiin työsuojeluviranomaisen toimintaa ohjaavaa ns. valvontalakia (44/2006) siten, että työsuojeluviranomaisen on ilmoitettava epäilemästään ihmiskaupparikoksesta poliisille.